

01

አግባብ አተገባብራ/አጠቃቅማ
ማሕበራዊ መደዩ

#defyhatenow

ሓላፍነት ምውሳድ

ንጹር መልእኽቲ ፖስት ግቦሩ። ንዘለጠፍካዮ ቅሕዝቶ ሓላፍነት ውስድ።

ትኽክለኛ ኩን

ኩሉ ግዜ ምንጭታት ኣረጋገጽ ሓቅታትካ ፈትሽ

ተኣማኝነት ዘለዎ ኩን

ወረ ወይ ግጉይ ሓበሬታ ኣይትዘርግሕ

በሊሕ ኩን፦ ኣብ ማሕበራዊ መራሽቢ ብዙሃን ምሕታም

- ኩሉ ደንብታት፦ መሰል ቅዳሕ፣ ብሕታዊነትን ስፓምን ምሽባር
- ውዕላት ፍቓድ ሲቢ (ክሪኤቲቪ ኮመንስ) ምፍታሽ
- ስራሕ ንዋና መሰል ቅዳሕ ምምስሳልን ብማዕረ ምክፋል

ፍትሓውን ሞያውን ኩን

- ብቐጥታ ንኻልእ ሰብ ዘይትብሉ ርእይቶ ኣይትልጠፍ።
- ኩሉ ግዜ ቅድሚ ምልጣፍካ ሰባት ከመይ ምላሽ ክህቡ ከም ዝኽእሉ ኣብ ግምት ኣኣቱ።

“አንታይ እዩ እቲ አትደልዮ?”

ኩሉ ግዜ ትዕግስትን ምክበባርን ከምኡ ውን ሓባራውነት ንምብርትታዕ ንስራሕ

- ርኽብ ምስ ማሕበረሰብ
- ምብጻሕ ምስ ሓይሸቲ ምትእክኮብ ማሕበረሰብን ኮብ ዓዲ ወፃኢ ምስ ዝኮበሩ ኢትዮጵያውያን
- ምዕባይ ምልክት #HateFreeEthiopia (ርኽብ ምስ)

ኩሉም ኣብ ትዊተርን ፌስ ቡክን ከምኡ ውን ኣርቲክል እንትንፅፍ እንፅሕፎም ፅሑፋትን ምላሽ እንትንህብን ክከውን ዝገባእ፦

- ኣውንታዊን ንማሕበረሰብ ኦንላይን ጥጥንትን ዘለዎ
- ቀሊልን ንምርዳእ ቀሊልን እዩ
- ብሕቶታት ወይ ብጻውዒት ንስራሕ ተሳትፎ ምውፋር
- ፖለቲካዊ/ፖለቲካዊ ገለልተኛ ዘይኮነ
- ግቡእ ቋንቋ፣ ሰዋስው፣ ከምኡውን ቅርጺ
- ንምርኣይ ዘነቓቕሕ (ስእሊ፣ ጥቕሲ ወይ ቪድዮ)
- ምንጭታትን ኣንፈታትን ንምጉላሕ ሃሽታግ (#)፣ መትሓዘ (@ሽም)፣ ከምኡ’ ውን ቊግ ተጠቐም።

03

ንጽልኢ/ሓደገኛ ምቅዋም ዘረባ

ጸረን ኣማራጺን ትረኻታት

ጸረ-ትረኻታት ንጽልኢ ዝመልኦ መልእኽቲ ብቐጥታ ይምልሱን ይፈታተኑን ብምፍራስን ብጸረ-ምገትን ሓቅታትን ሽዋም ምጽላም። ብኣንጻሩ ኣማራጺ ትረኻታት ኣብ ኣውንታዊን ንኹሉ ዝሓቁፍን ኣተሓሳስባ ምዕባይ፣ ሕብረተሰብ ዘተባብቡ ሃናጺ ሓሳባት ምቕራብ፣ ነቶም ናይ ጽልኢ ዘረባ ዝዘርግሑ ሓዊስካ፣ ሓድሽ ኣረኣኔያታት ኣብ ግምት ንምእታው። ክልቲኦም ስትራቴጂታት ዝዓለሙ ኣውንታዊ ዲስኩር ምድንፋዕን ጎዳኢ ትረኻታት ምድኻምን እዩ።

እቶም ኣርባዕተ ዝበዘሑ ኣማራጺ ትረኻታት እነሆ፦

ጭቡጥ ኣማራጺ ትረኻ፦ እዚ ኣማራጺ ትረኻ ቅኑዕን ኣብ መርትዖ ዝተመርኮሰን የቕርብ ንጽልኢ ዝመልኦ ዘረባ ንምምክት ዝሕግዝ ሓበሬታ። ንሓሳት ንምንጻግ ዳታ፣ ስታቲስቲክስትን ተኣማኝነት ዘለዎም ምንጭታትን ይጥቀም ይብሉን ንስማዕቲ የስተምህሩን።

ሞራላዊ ኣማራጺ ትረኻ፦ እዚ ትረኻ እዚ ንስነ-ምግባራውን ሞራላውን ክብርታት ዝማርኽ ኮይኑ ዘጉልሕ እዩ። ሰብኣዊ ክብርታትን ርህራሄን ይካፈሉ። ጽልኢ ዝመልኦ ዘረባ ኣብ ውልቀ ሰባት ዘስዕቦ ሃሳዩ ሳዕቢን የጉልሕ ከምኡ’ ውን ሕብረተሰብ።

ዋዛን ሳርካዝምን፦ ንጽልኢ ዝመልኦ ዘረባ ንምንቃፍ ወይ ንምላገጽ ስሕተትን ምግናንን ይጥቀም፣ ይገብሮ መስሓቕ ኮይኑ ይረኣ። ብዋዛ ንተዓዘብቲ ዘሳትፍን ኣብቲ ዕሽነት ናይ ጽልኢ ዘረባ።

ኣውንታዊ ኣማራጺ ትረኻ፦ እዚ ትረኻ እዚ ኣውንታዊ ዛንታታትን ኣብነታትን ዘስፋሕፍሕ እዩ። ንናይ ጽልኢ ዘረባ ምቅላስን ዝያዳ ንኹሉ ዝሓቁፍ ኣረኣኢያ ምድንፋዕን። ታሪሽ ፃውትን ዕላማ ዝገበሩ ጉጅላታት ንምልዕዓልን ንምልዓልን ዝገብርዎ ኣውንታዊ ኣበርክቶ።

#DEFYHATENOW

መምርሒ መረዳኽታ
ምክፈካፈ ፅፈኢ ዘረባታት
ማሕበራዊ መደዩ

04

መምርሒ ስነ-ምግባራዊ ጋዜጠኝነት

ኣብ ናይ ጽልኢ ዘረባ ከመጽእ ከሎ ጋዜጠኛታትን ኣዳለውትን ደው ኢሎም ግዜ ወሲዶም ነቲ ኣጸያፊ፣ ነድሪ ትሕዝቶ ክህልዎ ዝኽእል ጽልዋ። እዚ ብኤቲካል ዝተዳለወ ናይ 5 ነጥቢ ፈተና . . . መርበብ ጋዜጠኝነት ኣብ ምእካብ፣ ምድላውን ምዝርጋሕን ዘና ዝቐርቡ ሕታታት የጉልሕ ከምኡ’ ውን ነቲ ዝተባህለን መን ይብሎን ኣብ ስነ-ምግባራዊ ኩነታት ንምቕመጥ ይሕግዝ።

ኩነታት ተዛራባይ

- መርገጺኦም ንድራሽኦም ብኽመይ ኪጸልዎ ይኽእል?
- ዋላ ከስማዕ ኣለዎም ድዩ ወይስ ሽለል ጥራይ ከበሃሉ ኣለዎም?

ምብጻሕ ናይቲ ዘረባ

- እቲ ዘረባ ክሳብ ክንደይ ይጓዝ ኣሎ?
- ቅዳ ባህርያት ኣሎ ድዩ?

ዕላማታት ናይቲ ዘረባ

- ነቲ ተዛራባይን ንረብሓታትምን ብኽመይ ይጠቕሞ?
- ኮነ ኢልኪ ንኻልኡት ጉድኣት ንምብጻሕ ዝዓለመ ድዩ?

ትሕዝቶ ንባዕሉ

- እቲ ዘረባ ሓደገኛ ድዩ?
- ኣብ ልዕሊ ክልኡት ዓመጽ ከለዓዕል ይኽእል ድዩ?

ማሕበራዊ * ቁጠባዊ * ፖለቲካዊ ክሊማ

- መን እዩ ብኣሉታ ከጸሎ ዝኽእል?
- ናይ ግጭት ወይ ኣድልዎ ታሪኽ ኣሎ ድዩ?

ስንባደ ኣይትግበር!

ካብ ምሕታም ምጉያይ ኣወግድ ንሓጺር እዋን ኣስተንትኖ ውሳድ

05

ስነ ጥበብ ንሰላም
#ኣርተቪዝም

ስነ ጥበብ ንድሕሪ ግጭት ፈውሲ

እቲ ስነ-ጥበብ ኣብ ልዕሌኽ ክዛረብ ኣይትፍቀደሉ፦ ምርዳኡ #ኣርቲቪዝም ዘረባ

ስነ-ጥበብ፦ መግለጺ ወይ ኣተግባብራ ፈጠራዊ ከእለትን ምናኔን ደቂ ሰባት ኣብ ዝተፈላለዩ መራሽቢ ብዙሃን፣ ስእላዊ ስነ-ጥበብ፣ ስነ-ጥበብ ምርኢትን ስነ-ጽሑፍን ሓዊስ፣ ውጽኢቱ ድማ ዝሕዙ ስርሓት እዩ። ስነ-ጽባቐዊ ዋጋ ምሃብ፣ ስምዒታት ምልዕዓል ወይ ዛንታታት ምዝንታው።

ኣክቲቪዝም ማሕበራዊ ወይ ፖለቲካዊ ንምዕዋት ስፕምቲ ምውሳድን ብትራ ጎስቫስ ምክያድን እዩ ዝለውጢ።

#ኣርቲቪዝም፦ ስነ-ጥበብ ከም መሳርሒ ወይ መድረሽ ንማሕበራዊ ወይ ፖለቲካዊ ምንቅስቓስ ምጥቃም።

ስነ-ጥበብ ተቓውሞ፦ ኣብ ሓዲ ፍሉይ ማሕበራዊ ወይ ፖለቲካዊ ዘይዕግበት ንምግለጽ ዝፍጠር ስነ-ጥበብ ይገመ።

ስነ-ጥበብ ተሃድሶ፦ ውልቀሰባትን ማሕበረሰባትን ካብ ክሓውዩ ንምሕጋዝ ዝሕግዙ ዓይነታት ስነ-ጥበብ ምጥቃም ኣካላዊ፣ ስምዒታውን ስነ-ኣእምሮኣውን ስንባደ።

ስነ-ጥበብ በሰላታት ይእርም፦ ከምዚ እዩ።

ዘይርእ ምግላጽ፦ ስነ-ጥበብ ውልቀሰባት ስንባደ ብእኩ ኣቢሎም ንኸገለጹ ውሑስ ቦታ ይህብ ዘይቃላዊ ማለት እዩ።

ናይ ምጽዋር ኣገባባት፦ ስነ-ጥበብ ምፍጣር ንጸቕጥን ጭንቀትን ጥዑይ መውጽኢ ይህብ፣ የስፋሕፍሕ ስምዒታዊ ጽቡቕ ምህላው።

ርእስ ተኣማኝነት ምህናጽ፦ መስርሕ ምፍጣር ስነ-ጥበብ ናይ ምዕዋት ስምዒት የዕበን ዳግማይ ይሃንጽን እዩ።

ድሕነት ዕርቕን፦ ፕሮጀክትታት ስነ-ጥበብ ንማሕበረሰባት ኣብ ሓዲ የራሽቡ፣ ርህራሄን ምርድዳእ ምህላው።

ዳግመ ህንጽት ማሕበረሰብ፦ ምትሕብባር ስነ-ጥበብ ናይ ሓባር ዕላማን ንመጻኢ ተስፋን ዝብል ስምዒት የዕቢ።

“ሰላም ኣብ ውሽጠይ እዩ ዝጅምር”

ምስጋና

#defyhatenow ዕላማ ኣለዎ፦

- ኣብ ማሕበራዊ መራሽቢታት ዝተመርኮሰ ናይ ጽልኢ ዘረባታት ንቕሓት ንምዕባይን ንምምክት ዝሕግዙ ዓይነታት ስነ-ጥበብ ንምዕባልን፣ ናይ ግርጭት ቃላትን ቀጥታዊ ናይ ኣንላይን ምልዕዓል ንዓመጽን።
- ንማሕበራዊ መራሽቢታት መልክዓ ምድሪ ዝሓዙ ‘ ኣውንታዊ ተጽዕኖ ፈጠርቲ’ ብድምጽታት ናይ ነቲ ቦታ ንወክልቲ ግጥት ክፋት ክብ ምግዳፍ፣ ህንጽት ሰላምን ዲራ-መልእኽትን ምግባር።
- ዓለማዊ ዲደስፖራ ፍብቲ ብኢንተርኔት ዝግበር ህንጽት ሰላም ማዕቀፍ ምእታው
- ኣብ መንጎ ኢቶም ምስ ተበጃሕነት ቱክኖሎጂን ኢቶም ዘይብሎምን ዘሉ ክፍተት ምሙላእ።

<http://defyhatenow.org>
info@openculture.agency

© 2025 r0g_agency for open culture and critical transformation gGmbH Berlin

ኣምር፦ r0g_ኤጀንሲ gGmbH በርሊን፦ ስቲፈን ኮቨትስን ሱዛን በለንግሃውስን

ናይ ሚዳ መምርሒ ኣርኪቱክተር፣ ኣስናዳኢትን ኣምር ጸወታን፦ ጆዲ ሮዝን የምስራቕ የትነበርኪ

ኢትዮጵያዊ ናይ ሚዳ መምርሒን AI ፖስተር ዲዛይነርን፦ የምስራቕ የትነበርኪ

ኢትዮጵያ ግራፊክ መብርሂን ጸወታን፦ የምስራቕ የትነበርኪ

ሓላፊ ጨንፈር ኣብ ኢትዮጵያ፦ ብሩክ መዝገቡ

ናይ ሚዳ መምርሒ ኣርኪተክተራት፦ ኬንዲ ጂኩንዳን ብሉን ገብረሀይወት ደስታ

ኢትዮጵያ ክልኣይ ሕታም፣ 2017

#defyhatenow #ThinkB4UClick #HateFreeEthiopia

የ#defyhatenow ማሕበራዊ መራሽቢታት ጽልኢ ዘረባ ምቅላል ሚዳ መምርሒ ፍቓድ ብመሰረት ክረኤቲቪ ኮመንስ ኣትሪብሸን፦ሺርኣላይስ 4.0 ዓለምለኸዊ ፍቓድ።

የ#defyhatenow ብግሎ ንማሕበራዊ ሚደያ ጽልኢ ዘረባ ንምምክት ብr0g_agency ንክፋት ባህልን ወሳኒ ለውጥን gGmbH፣ በርሊን፣ ምስ ተሓባበርቲ ኣብ ኢትዮጵያ፣ ብልኡሽ ሕብረት ኣውሮጳ ዝምወል እያ።

